

Jak dělat fotbal na vesnici? V tomhle klubu prožívají dětský boom

MICHAL PETRÁK

25. říjen 2024

Nedostatek dětí, trenérů, zániky malých vesnických klubů – problémy, které řeší fotbal nejen v Česku. Fotoreportáže z hřišť zarostlých vysokou trávou s brankami bez sítí už jsou samostatným žánrem. I doba, v níž se nejpůvodnější hra na světě bojí o svou budoucnost, však má pozitivní příběhy. Tohle je jeden z nich. Vypráví o malém klubu TJ Slavoj Předměřice nad Labem – a abychom hned na začátku měli čistý stůl, přiznávám, že v něm působím jako jeden z koučů.

Předměřická radost z postupu v Planeo Cupu. Foto: Michal Petrák

V Kateřinicích na Vsetínsku už zapadlo slunce. Pod střechou bufetu ve sportovním areálu se skupinka místních fotbalových nadšenců ohlíží za turnajem O pohár starosty obce, který na celý den zaplnil vedlejší hřiště. Na něm se ještě i potmě prohání houf zdejší omladiny s partou dětí, které sem přijely z 250 kilometrové dálky a mají v nohách šest náročných zápasů proti starším soupeřům. Malé předměřické fotbalisty nakonec musejí rodiče vyhnat z trávníku a převzít je do tělocvičny, aby si po náročném dni aspoň trochu odpočinuli na karimatkách.

Tenhle neobyčejný tým totiž není jen tým. Je to parta kamarádů plná energie, jež právě díky tomu dokáže na hřišti konkurovat starším nebo papírově silnějším protivníkům. „Jsou to živé děti

z vesnice – odmalička bylo vidět, že když jsme byli celý den na turnaji, odehráli jsme zápas, ostatní děti o přestávce seděly někde v rohu a ty naše dělaly vylomeniny, hrály si... To se táhne dodnes," usmívá se hlavní trenér Jiří Jiroušek, který současné družstvo kategorie U13 vede společně s bratrem Petrem od začátků. Tedy od doby, kdy se dnešní mladší žáci coby pětiletí špunti seznamovali s míčem u nohy.

Vítr z vesnice

Dnes může jeho tým sloužit jako příklad pro jiné vesnické celky. Obec s necelými dvěma tisíci obyvatel budou v půlce listopadu mladší žáci reprezentovat v kvalifikaci na závěrečný turnaj Planeo Cupu U12, kde ve skupině změří síly s FC Hradec Králové, FK Pardubice, vrstevníky z FK Jablonec, FK Mladá Boleslav (vše 1. liga), Slavia Hradec Králové, MFK Trutnov a FK Čáslav (vše 2. liga). Už z minulých dvou předkol Předměřičtí postoupili, ačkoli mezi jejich soupeři byly vždy oddíly z vyšších soutěží.

Aktuálně působí v královéhradeckém krajském přeboru, kde se pohybují v horní polovině tabulky, přestože nemají na soupisce ani jednoho hráče narozeného v roce 2012 – a do zápasů za ně dokonce pravidelně zasahují kluci narození o dva nebo tři roky později. Ve výběrech okresního fotbalového svazu od U13 po U11 nastupuje jedenáct předměřických kluků a jedna dívka.

„Ten tým je výjimečný tým, že je to taková velká parta, která drží pospolu už od mladší přípravy. Jsou tam děti, které se navzájem táhnou – ty pohybově zdatnější i děti, které na tom byly pohybově hůř. I ty byly schopné vypracovat se," pochvaluje si mladší žáky šéftrenér předměřické mládeže Aleš Hronek.

„Jsou dobře vedené ze strany trenérů, chtějí se posouvat. Není mezi nimi extrémní talent – měli jsme tu možná i nadanější děti, ale nevydržely takhle dlouho v tak velké partě pohromadě. Třeba se rozprchly do jiných sportů," přemýšlí.

Důležité je naučit děti ovládat balon. / Foto: Michal Petrák

Výzvy, co tmelí

Letní turnaj v Kateřinicích je jedním ze symbolů – i důvodů toho, proč se v malé vesničce urodil tak dobře fungující tým. Trenér Jiroušek klade před děti výzvy, aby jejich cíle visely stále výš. Sezona 2023/24 pro jeho družstvo byla poslední v kategorii starších přípravek, v níž se hrálo na menším hřišti v počtu 5+1. A tak aby si jeho svěřenci ještě před startem nového ročníku zvykli na přechod na rozsáhlejší hrací plochu a hru v počtu 7+1, přihlásil je na letní turnaj na druhém konci republiky, kde byli jejich soupeři o rok nebo dva starší.

Celou cestu Předměřičtí pojali jako výlet i s rodinami – jeden den si děti zahrály fotbal (obsadily šesté místo), přespaly i s trenéry a rodiči v místní školní tělocvičně, druhý den si celá skupina i v dešti vyšlápla na nedaleký Radhošť.

„To jsou akce, které tmelí partu. Ta vznikla z poctivého tréninku, společně stráveného času a z lásky všech okolo. Většina rodičů to podporuje. Sešly se dobré děti i dobří lidé kolem,“ uvažuje Jiroušek.

Uprostřed prázdnin se jeho družstvo zúčastnilo mezinárodního turnaje 11teamsports Cup, kde změřilo síly s ligovými celky z Česka, ale i se soupeři ze Slovenska nebo Polska. Většina z protivníků o existenci Předměřic nad Labem nikdy neslyšela – a přesto z toho nebyla žádná ostuda. Děti z vesnice vedle Hradce Králové sice skončily předposlední, ale připsaly si jednu výhru a dvě remízy a jen v jednom ze zápasů prohrály o víc než tři góly.

Momentka ze zápasu se Zbrojovkou na 11teamsports Cupu. / Foto: Josef Štěpán

Jak ukecat maminku

A tak když začala nová sezona krajského přeboru, předměřické děti už měly za sebou měsíc tréninků, zatímco jejich soupeři se sešly před týdnem. Tyhle Jirouškovy výzvy samozřejmě kladou velké nároky na rodinné plánování – a jeho kolektiv funguje tak dobře z velké části díky tomu, že rodiče podřizují ostatní aktivity fotbalovému kalendáři.

„Osmdesát procent jich k tomu od začátku přistupovalo automaticky. Viděli, co tomu všichni dáváme – děti i my, trenéři. Máme partu, bereme to vážně, máme jasná pravidla. Jak se omlouvat z tréninků, že si máme věřit... Většina to respektuje, pak se přidají i ostatní. A hlavně to musejí chtít děti. Když budou ony mít lásku k fotbalu, maminku, která by radši jela na výlet, doma ukecají,“ směje se trenér.

Letní specialitou Slavoje Předměřice je týdenní soustředění v kempu Pecka blízko stejnojmenného hradu. Ani to není u klubů podobné velikosti obvyklé – parta trenérů si vezme týden dovolené, naplánuje dvoufázové tréninkové jednotky, které proloží přípravnými zápasy s družstvy z okolí a mimofotbalovými aktivitami.

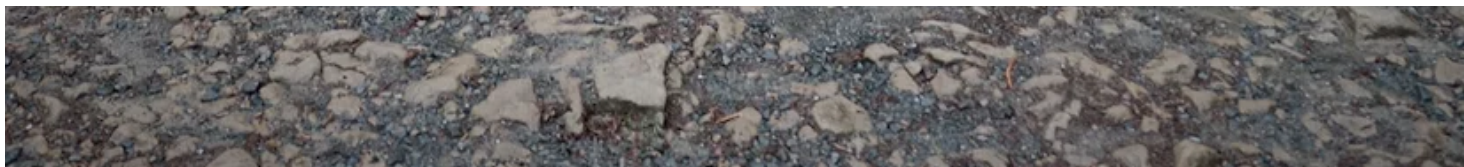
„Přínos vidím v tom, že tam jsou děti od pěti do sedmnácti let, je tam úžasně vidět, jak jsou partou i v tak širokém věkovém rozpětí. Starší dávají pozor na menší, ti k nim zase vzhlížejí,“ popisuje oblíbený bod letní přípravy Hronek.

„A díky tomu, že tam jsme spolu pořád – chodíme do lesa, opékáme buřty –, vzniká tam taková fotbalová rodina. I velcí kluci si pamatují dobu, kdy byli menší, díky tomu se ten duch nese dál. Jezdíme tam dvanáct let, začali jsme s osmi deseti dětmi, teď jsme na šedesáti a musíme odmítat. Kdyby byly kapacitní možnosti kempu vyšší, dostali bychom se někam ke stovce,“ počítá.

Soudržnost dětí, ale i rodičů a trenérů, je silnou stránkou, na které se v klubu cíleně pracuje. U mladších žáků a starších přípravek to jde tak daleko, že se dokonce někteří prarodiče podílejí na chodu klubu. A tak támhle Pěťova babička financovala před novou sezonou nákup dresů, Míšův dědeček platí na každý zápas dětem ovoce. „V žádné jiné kategorii jsem nic takového nezažil,“ krčí rameny Hronek.

„Rodiče a prarodiče si váží toho, jak se o děti staráme. Vidí zápal všech lidí ze Slavoj, nechtějí zůstat pozadu a chtějí dobrý kolektiv podpořit, když mají prostředky a možnosti. Kdyby to všechno nemělo úroveň a úspěch, třeba by jejich ochota nebyla taková. To je vzorec pro ostatní vesnické kluby. Dělat to dobře a nebát se oslovovat rodiče,“ upozorňuje Jiroušek.

Výlet na Radhošť. / Foto: Michal Petrák

Ze života na vsi

Pomáhá vesnický charakter – všichni se téměř denně potkávají i mimo hřiště: rodiče a trenéři v obci, děti ve škole a na dalších sportovištích. Není výjimkou, že se parta kluků ještě po tréninku zdrží na plácku, kde kope na bránu. V létě se v týmové skupině na WhatsAppu pravidelně domlouvá společné koupání, v zimě účast na veřejném bruslení nebo cesta na lyže.

Jestli se mluví o tom, že dnešní omladině chybí hodiny tělocviku a s nimi sportovní zdatnost, u předměřických dětí tohle nehrozí. Jako by pocházely z doby, po které nostalgicky teskní pamětníci – potkáte je spíš na hřišti než online.

„Jsou venku, dělají i jiné věci než fotbal. Plavou, hrají tenis, na ulici hokej. Možná mají lepší možnosti, než když někdo bydlí ve městě v paneláku a rodiče se ho bojí pustit ven. Chodím po vesnici na procházky a venku je potkávám pravidelně,“ pokyvuje Jiroušek. „To všechno se sčítá, proto jsme se dvěma tréninky týdně schopni konkurovat týmům, které hrají krajský přebor nebo druhou ligu.“

Ach ano, dva tréninky. Zatímco jiné týmy na podobné úrovni se na hřišti scházejí třikrát do týdne, Předměřice se drží dvoutřetinové četnosti jednotek. Částečně spoléhají na to, že rozdíl vynahradí přirozený pohyb, zčásti to pomáhá alespoň trochu snížit jinak vysoké nároky na rodiče.

„Tréninky natahujeme až na dvě hodiny. Někdo by řekl, že to je nemoderní, ale my při nich pilujeme základy – střelbu, práci s míčem –, pak máme hru. Když se ten čas sečte, vlastně máme tři tréninky týdně, akorát rodiče nemusejí vozit děti na trénink třikrát a nejsou v hlavě tak zatíženi. Nepřijde psychická únava, šetříme čas dětem i rodičům,“ vysvětluje Jiroušek.

Mladší z hráčů navíc nastupují ještě i za starší přípravku, často tak odehrají o víkendu dvojnásobnou porci zápasů. I tím se zlepšují – ti později narození, kteří mají logicky nižší vytížení v kategorii mladších žáků, v okresním přeboru starších přípravek získávají herní praxi a budují si sebevědomí.

V tréninku je pak kladen důraz na detaily provedení – a na to, aby děti měly co nejvíc dotyků s míčem. Aby ho dokonale ovládaly. „Dával jsem si vždy pozor na to, abych je naučil základy. U pětiletých dětí jsme šli od nuly – zpracování míče, přihrávka, technika, zpracování na kolínko, na prsa... Neměli jsme moc běhání, ale pořád jsem jim házel míč,“ líčí Jiroušek.

„Pak vidíme, že v průměrném družstvu v kraji jsou dvě tři fotbalově šikovné děti, my jich tam máme většinu. Je potřeba dva tři roky vydržet upozorňovat je na detaily a opravovat je, ukázat jim to, vysvětlit... I Laco Déczi musí každý den několik hodin cvičit základy, aby mohl na trubku zahrát pěknou písničku. V dorostu se pak děti doběhají,“ přibližuje fotbalovou filozofii, kterou razí od mladší přípravy s bráchou Petrem.

Trénuje se s míčem. / Foto: Michal Petrák

Trenéři v zastupitelstvu

V mládežnických kategoriích Slavoje aktuálně působí deset aktivních koučů, většinou z řad tatínek hráčů a hráček. Hlásí se na kurzy licencí, vymýšlejí pro svoje týmy fotbalový i mimofotbalový program – a je jich potřeba víc a víc. Na tréninky malého klubu totiž přichází stále víc dětí.

„Máme jich 106 a stále přibývají,“ upozorňuje Hronek. „Teď už neděláme žádné extra náborů a děti přicházejí samy. Na doporučení kamarádů, z popudu rodičů, kterým nás doporučili jiní... Spokojenost dětí a rodičů je pro nás nejlepší reklamou,“ libuje si.

Skromný areál na kopci, jehož hřiště lemuje řada topolů, tak v tréninkových dnech praská ve švech. Na dvou travnatých plochách se hemžící fotbalisté od mladších přípravek po dorostence ještě nějak porovnají, zato staré kabiny už jsou na hraně. I díky rozkvětu místního klubu se však obec odhodlala k jejich rekonstrukci.

Tréninky mezi topoly. / Foto: Michal Petrák

„V zastupitelstvu samozřejmě někdo fotbalu fandí, někdo ne, ale je znát zdravý tlak v tom, že všichni vědí, kolika dětem se tady věnujeme. Nejen místním, ale i z okolních vesnic. Díky tomu máme daleko lepší vyjednávací pozici, když chceme něco vykomunikovat,“ konstatuje Hronek. Na škodu není ani to, že dva trenéři (včetně jeho samého) zároveň v zastupitelstvu zasedají. Příští rok tak má začít výstavba nového zázemí s kabinami, restaurací a menší tribunou, která dosud v areálu chyběla úplně. A v klubu se nahlas mluví o snaze vybudovat místo jedné travnaté plochy hřiště s umělým trávnikem a osvětlením. Tím by se až do zimy prodloužila doba, kdy mohou děti trénovat venku. „Fotbal v Předměřicích bude mít budoucnost, na vesnici to tady bude hezký areál,“ těší se Jiroušek.

A kdo ví? Třeba pak bude dětí na hřišti ještě víc než teď...

